

CURRICULUM VITAE

Ana Borbély
lingvist

Studii superioare

1982–Licență în filologie, Universitatea „Eötvös Loránd” din Budapesta, Facultatea de filologie, Catedra de limbă și literatură maghiară, Catedra de limbă și literatură română. Teza de licență: „Az elmebeteg ember szóhasználata”.

Titluri științifice

1985–Doctor în lingvistică, Universitatea „Eötvös Loránd”, Budapesta. Teza de doctorat: „A magyarországi román nyelvjárások vizsgálata”.

1997–PhD în lingvistică (candidat în științe), Academia Ungară de Științe, Budapesta. Teza de candidatură: „A magyarországi románok nyelvcserejének szociolingvisztikai vizsgálata”.

Locuri de muncă

1989–1992. Academia Ungară de Științe, bursier științific.

1992–prezent: Institutul de Cercetări Lingvistice, Academia Ungară de Științe, Budapesta, cercetător principal.

1994–1997: Institutului de Cercetări al Românilor din Ungaria, Giula, – semipost.

Colaborări științifice naționale și internaționale

1994–prezent: Academia Română, cercetări lingvistice: Maria Marin, Iulia Mărgărit, Nicolae Saramandu, Manuela Nevaci (București), Ofelia Ichim, Florin-Teodor Olariu (Iași), Ileana Campean (Cluj).

1997–prezent: Institutului de Cercetări al Românilor din Ungaria, Giula, – colaborator.

1998–prezent: Alcătuirea bibliografiei pe an ale publicațiilor sociolingvistice maghiare și din Ungaria pentru: *Sociolingvistica, International Yearbook of European Sociolinguistics*, edited by Ulrich Ammon, Klaus J. Mattheier, Peter H. Nelde, Max Niemeyer Verlag, Tübingen.

2006. Schimb de colaborare, Academia Română (Baia Mare).

2007. Schimb de colaborare, Academia Română (București, Suceava).

2008. Schimb de colaborare, Academia Română (Iași).

2010–2012. Schimb de colaborare, *The Romanian Diaspora in Budapest. A Socio-Cultural Analysis*, Academia Română (Iași).

2011. Schimb de colaborare, Institutul de Filologie al Academiei de Științe a Moldovei (Chișinău).

2012. Schimb de colaborare, Academia Română (București).

2012–2014. Schimb de colaborare, *The Aromanian Community in Hungary and Romania – A Socio-historical Linguistic Analysis* Academia Română (București).

Cursuri Universitare „Eötvös Loránd” din Budapesta

1991–1994: Catedra de limba și literatura română, titlul cursului: „Limba românilor din Ungaria”.

1997: Programul de doctorat al Catedrei de Limba Maghiară, titlul cursului: „Cercetări sociolingvistice despre bilingvism”.

2012. Școala Doctorală Lingvistica Aplicată, titlul cursului: „Variabilitate și schimbare lingvistică”.

Burse și granturi științifice

1989–1992: Bursă Academică Postgraduală, Academia Ungară de Științe.

1991–1994: Grant Național „OTKA” – participant.

1992–1993: Bursă Individuală „OKTK”.

1995–1997: Grant Național „OTKA” – participant.

1996 (februarie–mai): Bursa „Soros”, University of New Mexico, Albuquerque (SUA).
1997–1999: Research Support Scheme (RSS) of the Open Society Institute/Higher Education Support Programme (OSI/HESP) – bursă individuală.
1999–2002: Grant Național „OTKA” – individual.
2000–2002: Grant Academic de Cercetare „AKP” – participant.
2001–2004: Grant Național „NKFP” – manager de cercetare.
2003: Grant Național „OTKA M” – manager de cercetare.
2002–2005: Bursă Științifică „Bolyai János”, Academia Ungară de Științe.
2006–2009.: Grant Național „OTKA” – participant.
2010–2013: Grant Național „OTKA” – individual.

Domenii de cercetare în ultimii cinci ani

Cercetări asupra graiurilor românești din Ungaria
Bilingvismul românilor din Ungaria
Limba maghiară vorbită în Budapesta
Cercetări sociolingvistice
Cercetări comparative despre bilingvismul comunităților minoritare din Ungaria
Influența vârstei, sexului și educației asupra fenomenelor lingvistice
Biserica și menținerea limbii minoritare
Comunicarea bilingvă, code-switching
Stilurile de vorbire
Atitudinea vorbitorilor asupra limbilor
Stereotipii și ideologii lingvistice.
Limbă și identitate.

Comunicări la Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria – Simpozion

1991. Lexicul regional și frecvența fonemelor dialectale la copiii români din Chitighaz.
1992. Folosirea limbii române și maghiare la românii din Chitighaz.
1993. Atitudinea față de limba română și maghiară la română din Chitighaz.
1994. Observații cu privire la transcrierea textelor dialectale românești din Ungaria.
1995. Două situații – două stiluri de vorbire.
1996. Graiul ca instrument al umorului.
1997. Menținerea limbii române din Micherechi.
1998. Schimbarea de cod la românii din Ungaria – O strategie de comunicare în discursul bilingv.
1999. Bilingvismul.
2000. Diversitatea limbii române din Ungaria.
2001. Zece ani în situația de schimbare a limbii.
2002. Datele recensământului din 2001 referitoare la comunitatea românilor din Ungaria.
2003. Relația dintre biserică și menținerea limbii minoritare.
2004. Variantele de grai și standard în vocabularul elevilor cursului superior al școlii românești din Chitighaz.
2005. „Așe-i zîsa” – Expresivitatea limbii române vorbite în Ungaria.
2006. Bilingvismul în șase comunități minoritare din Ungaria.
2007. Atitudinea față de limba vorbită de românii din Ungaria comparativ cu alte comunități lingvistice.
2008. Comunitate și identitate minoritară – cercetări sociolingvistice în Ungaria la începutul secolului al XXI-lea.
2009. Limba maternă, bilingvism și identitate minoritară – cercetări sociolingvistice în Ungaria la începutul secolului al XXI-lea.

2010. Variabilitate și schimbare lingvistică – cercetare longitudinală despre limba românilor din Ungaria (1990–2010–2010).
2011. Evoluare de identitate de naționalitate românească în perioada 1990–2010 în Chitighaz.
2012. Aspecte istorice, sociale și identitare în alegerea prenumelor la românii din Ungaria.

Comunicări la Institutul de Cercetări Lingvistice al Academiei Ungare de Științe

2004. A valóságos és a látszólagos idő hatása a nyelvcsere.
MTA NYTI – 2004. 03. 08.
2005. Lineáris változás-e a nyelvcsere? MTA NYTI
2006. Nyelvi attitűdök és nyelvcsere – Összehasonlító elemzések hat kétnyelvű magyarországi kisebbségi közösségben. NKFP 5/126/2001, MTA NYTI – 2006. 12. 19.
2007. Társadalmi variabilitás és/vagy stílus-variabilitás: A (nVk)² nyelvi változó a Budapesti Szociolingvisztikai Interjú 2. változatában. OTKA K 60403, MTA NYTI. 2007. 09. 25.
2008. „...míg te kószá’sz...” – Lehetőségek az l variabilitásának tanulmányozására a BUSZI beszélt nyelvi korpuszban. OTKA K 60403, MTA NYTI – 2008. 12. 09.
2009. Az l variabilitása és a foglalkozás – elemzések a BUSZI-2 irányított beszélgetéseiben. OTKA K 60403, MTA NYTI – 2009. 11. 20.
2010. A nyelvcsere kutatása longitudinális módszerrel: adatgyűjtés, -elemzés, -értelmezés (1990–2010). OTKA K 81574, MTA NYTI – 2010. 11. 16.
2011. Nyelv és nemzeti kisebbségi identitás: kvantitatív-kvalitatív-longitudinális szociolingvisztikai kutatások a román-magyar nyelvcsereéről (1990–2010). OTKA K 81574, MTA NYTI – 2011. 10. 04.
2012. Kétnyelvűség – variabilitás és változás magyarországi közösségekben. MTA NYTI – NKFP 5/126/2001, OTKA K 81574, MTA NYTI – 2012. december 18.

Comunicare prezentată la Academia Română Conferințele Academiei în ciclul Limba română și relațiile ei cu istoria și cultura românilor

Variabilitate și schimbare lingvistică – cercetare sociolingvistică cantitativă-calitativă-longitudinală despre limba românilor din Ungaria (1990–2000–2010). București 31. mai 2012

Conferințe și cursuri internaționale

1992.
XVII. Incontro dei gruppi etnici dei paesi vicini, Udine (Italia) Institut di Culture Furlane (participare).
1994.
Summer School on Code-Switching and Language Contact, Lewarden (Olanda), Fryske Academy (comunicare).
1997.
International Symposium on Bilingualism, Newcastle, University of Newcastle upon Tyne (comunicare).
- A doua conferință internațională “România și românii în știința contemporană” Brașov, Fundația Culturală Română, (comunicare).
1998.
Sociolinguistics Symposium 12, Institute of Education University of London, (comunicare).

1999.
Study Centre on Language Contact. NIAS, Wassenaar – The Netherlands (comunicare).
1st Bilingual Language Use Theme Meeting – Study Center on Language Contact – Language shift, language maintenance and Change, Szeged (comunicare).
2000.
First International Conference on Language Variation in Europe Barcelona Universitat Pompeu Fabra (comunicare, poster).
7th International Pragmatics Conference, Budapesta (poster).
Dennis Preston (Michigan University, USA) VARBRUL și lingvistica folclorică.
2001.
Balsta (Suedia), “What consequences does EU membership have for a small language?” (comunicare).
The Participation of National and Ethnic Minorities in Public Life – International Conference – Collegium Budapest (particioare).
Al V-lea Congres Internațional de Hungarologie, Jyväskylä (Finlanda) (comunicare).
Corpusuri lingvistice franceze și maghiare, Institutul Francez din Budapesta, (comunicare).
2002.
Linguistic Socialization, Language Aquisition and Language Disorders – Dedicated to the memory of Zita Réger (1944–2001), Budapesta (comunicare).
2003.
International Symposium on Bilingualism 4, Tempe (Arizona, USA) (comunicare).
2004.
Language and the future of Europe: Ideologies, policies and practices, University of Southampton, UK, (comunicare).
2005.
International Symposium on Bilingualism 5, Barcelona, (comunicare).
2006.
DILING International Conference, Budapesta, (comunicare).
2007.ICML XI, DILING Pre-conference, 4 July 2007, Pécs. (comunicare).
ICML, C1: Dimensions of Linguistic Otherness Prospects of Maintenance and Revitalization of Minority Languages, 5–6 July 2007, Pécs. (comunicare).
International Conference on Language Sciences “Eugen Coșeriu”(Suceava – Cernăuți – Chișinău) – IXth edition - Colocviul Internațional de Științe ale Limbajului « EUGEN COȘERIU » (Suceava – Cernăuți – Chișinău) – ediția a IX-a – SUCEAVA (25–28 octombrie 2007) (comunicare).
International Symposium on Bilingualism 6, Hamburg, Germany, 30. May to 2. June 2007. (comunicare).
2008.
17 Sociolinguistics Symposium, Micro and macro connections, 3–5 April 2008. Amsterdam. (comunicare).

„ARHIVELE ȘI CERCETAREA ISTORICĂ”. Universitatea „Petru Maior” din Tîrgu-Mureș și Asociația Arhiviștilor „David Prodan” – Filiala Tîrgu-Mureș a VII-a ediție a Sesiunii anuale de comunicări științifice. (comunicare).

A XV-a ediție a Sesiunii Internaționale „Zilele Antropologiei Românești” – Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu. 6–8. iunie 2008. (comunicare).

AILA 15, Essen 24–29. august 2008. (participare)

Simpozionul Internațional „Distorsionări în comunicarea lingvistică, literară și etnologică românească și contextul european” 25–27 septembrie 2008, IAȘI. (comunicare).

2009.

ICLaVE5 – Copenaghen (Danemarca), 25–27. iunie 2009. (comunicare).

ICML XII – Tartu, May 28–29 2009. (comunicare).

2010.

Discurs, Cultură, Context în mediul profesional. Conferință Internațională Cluj (România) 12–13 martie 2010. (comunicare).

Sesiunea științifică Arhivele și cercetarea istorică, Sovata (România) 20 mai 2010. (comunicare).

3rd Annual International Conference on Literature, Languages & Linguistics Athens, (Grecia) 12–15 July 2010. (comunicare).

Sociolinguistics Symposium 18, Southampton (Anglia) 1–4 September 2010. (comunicare).

Cultură și identitate românească. Tendințe actuale și reflectarea lor în diasporă, Iași (România) 22–24 septembrie 2010. (comunicare).

2011.

Borbély, Ana, Autodefinirea identității minoritare în Ungaria la începutul secolului al XXI-lea – cercetări comparative sociolingvistice, Colocviul Internațional de Științe ale Limbajului «Eugeniu Coșeriu» Chișinău – Suceava – Cernăuți, Ediția a XI-a, Chișinău, Moldovai Köztársaság, 2011.05.12 –14.

Borbély, Anna, Variation and change in ethnic minority identity: a longitudinal study on Romanian-Hungarian language shift (1990–2010), International Symposium on Bilingualism (ISB8) Oslo, Norvegia, 2011.05.15–18.

Borbély, Ana, Evoluare de identitate minoritară românească în perioada 1990-2010 în Chitighaz. Al XXI-lea Simpozion al Cercetătorilor Români din Ungaria Budapesta, 2011. 11. 26–27.

2012.

Borbély Anna, Nyelv és identitás – Elméleti kérdések és módszerek, 17. Élőnyelvi Konferencia, Szeged, 2012. 08. 29 – 09.01.

Borbély, Ana, Aspecte sociale în alegerea prenumelor la românii din Ungaria, Cel de-al XV-lea Simpozion Internațional de Dialectologie Kolozsvár, 2012. 09. 13–15.

Borbély, Anna, Longitudinal method for studying bilingualism: Romanian–Hungarian language shift, Individual and Collective Bilingualism, University of Ljubljana, Szlovénia, 2011.10.20–23.

Borbély, Ana, Identitate, istorie și gândire – prenumele la românii din Ungaria – Cel de-al XXII-lea Simpozion al românilor din Ungaria, Gyula, 2012. 11. 24–25.

Borbély, Anna, Linguistic Studies on the historical Romanian community in Hungary International Conference on Serbian Language in Hungary: Situation and Prospects of Linguistic Researches Budapest, 2012. 12. 14–15.

2013.

Borbély Anna, Anyanyelv és magyarországi kétnyelvű közösségek, Magyar Tudományos Akadémia Műhelykonferencia az Anyanyelv Nemzetközi Napján, Budapest, 2013. 02. 21.

Borbély Anna, Nyelv és identitás: szociolingvisztikai kutatások hat magyarországi bilingvis közösségben, MANYE XXIII. ELTE BTK Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék, Budapest, 2013. 03. 26–28.

Borbély Anna, Társadalmi, kulturális és nyelvi tájkép Kétegyházáról a XXI. század elején, A nyelvi tájkép elmélete és gyakorlata: Kárpát-medencei kisebbségi körkép. A Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézetének Többszervezési Kutatóközpontja, Budapest, 2013. 05. 23.

Borbély, Anna – Csilla Bartha, Longitudinal Research on National Ethnic Identity and Language shift, The 9th International Symposium on Bilingualism, 10-13 June 2013, Singapore, Nanyang Technological University (NTU).

Organizații științifice

1992: Comunitatea cercetătorilor și creatorilor români din Ungaria

1993: Societatea Lingvistică Maghiară

1996: Societas Linguistica Europaea.

1998: Societatea Dialectologilor Români.

Referent oficial și membru în comisia de evaluare a procesului de „doctor habilitat”

2001. Universitatea din Pécs: Bartha Csilla, 06. 04. 2001., membru în comisie.

2012. Universitatea „Eötvös Loránd”, Budapesta: Csernicskó István: A nyelvoktatás nyelv- és oktatáspolitikai háttere és következményei Kárpátalján az elmúlt közel százötven évben (1867–2011), Budapesta, 20. 09. 2012. referent oficial și membru în comisia de evaluare.

Referent oficial/membru în comisii de doctorat

2002.

Universitatea din Pécs, Școala de doctorat de lingvistică: Hatoss Anikó: Patterns of First Language Maintenance, Bilingualism and Acculturation in the Hungarian Community of Brisbane, Australia, referent oficial și membru în comisia de evaluare.

2003.

Universitatea „Eötvös Loránd”, Budapesta, Școala de doctorat de lingvistică, Programul de doctorat de Lingvistica Maghiară: Beregszászi Anikó: Magyar nyelvi

tervezés Kárpátalján. Célok, problémák és feladatok, membru în comisia de evaluare și secretar științific.

2005.

Studii de hungarologie, Facultatea de litere, Universitatea Babeș – Bolyai, Cluj:
Bálint Emese: A kétnyelvűség és a nyelvi változás összefüggései
szórványkörnyezetben, referent oficial și membru în comisia de evaluare.

Universitatea „Eötvös Loránd”, Budapesta, Școala de doctorat de lingvistică,
Programul de doctorat de Lingvistica Maghiară: Bodó Csanád: Nyelvcseré és
közösségi nyelvvesztés a felsőöri magyar–német kétnyelvű beszélőkörnyezetben,
referent oficial și membru în comisia de evaluare.

2008.

Universitatea „Eötvös Loránd”, Budapesta, Școala de doctorat de lingvistică,
Programul de doctorat al limbilor uralice: Salánki Zsuzsanna: Az udmurt nyelv mai
helyzete, referent oficial și membru în comisia de evaluare.

2009.

Universitatea din Pécs, Școala de doctorat de lingvistică: Csiszár Rita: Magyar
nyelv és magyar közösségek Ausztriában – A nyelvcseré és nyelvmegőrzés
vizsgálata a bécsi emigráns és az alsőöri őshonos kisebbségek körében, membru în
comisia de evaluare.

Universitatea „Eötvös Loránd”, Budapesta, Școala de doctorat de lingvistică,
Programul de doctorat al limbilor uralice: Duray Zsuzsa: *Kétnyelvűség és nyelvi
attitűd finnországi számi beszélőkörnyezetekben*, referent oficial și membru în
comisia de evaluare.

2011.

Universitatea Pannon Școala de doctorat de lingvistică, Veszprém: Márku Anita:
”Pozákárpátszki” – Kétnyelvűség, kétnyelvűségi hatások és kétnyelvű
kommunikációs stratégiák (nyelvválasztás, kódváltás) szocio- és
pszicholingvisztikai aspektusai a kárpátaljai magyar közösségben, referent oficial și
membru în comisia de evaluare.

2012.

Universitatea „Eötvös Loránd”, Budapesta, Școala de doctorat de lingvistică:
Császári Éva: Bükkszentkereszt – egy magyarországi szlovák község – lakosainak
kétnyelvűsége és a benne rögzült világ nyelvi képe, referent oficial și membru în
comisia de evaluare.

Universitatea Szeged, Școala de doctorat de lingvistică: Zsuzsanna Éva Kiss:
Language Policy and Language Ideologies in Szeklerland: Promoted or
Discouraged Multilingualism? University of Szeged Graduate School in Linguistics
English Applied Linguistics, referent oficial și membru în comisia de evaluare
(sustținere workshop).

2013.

Universitatea Szeged, Școala de doctorat de lingvistică: Zsuzsanna Éva Kiss:
Language Policy and Language Ideologies in Szeklerland: Promoted or
Discouraged Multilingualism? University of Szeged Graduate School in Linguistics
English Applied Linguistics, membru în comisia de evaluare. 27.05. 2013.

Comisii științifice

Societatea cercetătorilor și creatorilor români din Ungaria, 1992-prezent.

Societatea Ungară de Lingvistică, 1993-prezent.

Academia Ungară de Științe Comisia Generală, I. Departamentul Cercetărilor lingvistice și de istorie literară, Secția lingvistică (10557), 1997-prezent.

Societatea Română de Dialectologie, 2006-prezent.

Cunoștințe de limbi

Româna, maghiară (nivel de limbă maternă).

Engleză (examen de stat, nivel mediu).

(Rusa, latina, finlandeza, limbi învățate).